

Curs 09/10 Codi :21936 Assignatura : Didàctica de la llengua

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Mestre Ed. Especial: troncal, anual, 2n curs, 8 crèdits

Departament: Didàctica de la Llengua, la Literatura i les Ciències Socials

Professors: Montserrat Pérez i Ventayol

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Comprendre la funció de la llengua en la construcció del coneixement.
2. Conèixer les teories explicatives d'adquisició i desenvolupament del llenguatge.
3. Conèixer els fonaments sociològics, psicològics i pedagògics de l'aprenentatge de la llengua oral i escrita.
4. Abordar l'ensenyament de la llengua escrita des d'una perspectiva sociocultural i funcional i considerant les seves interrelacions amb la llengua oral.
5. Conèixer les diverses propostes metodològiques d'ensenyament aprenentatge del llenguatge oral i escrit, així com recursos d'actuació a l'aula.
6. Conèixer i adquirir criteris de valoració de la literatura de tradició oral i d'autor.
7. Conèixer la literatura infantil i juvenil i adquirir criteris per analitzar-la, valorar-la i aprendre a formar lectors.
8. Adquirir competències en la recerca d'informació a Internet.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

1.L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua escrita

- a. Alfabetització: valor i funcions socials de la llengua escrita a l'actualitat.
- b. El primer aprenentatge de la lectura i l'escriptura. Els conceptes dels infants sobre la llengua escrita. Revisió de les diverses metodologies i perspectives actuals.
- c. Llegir i escriure: activitats cognitives de construcció de significat.
- d. Els models explicatius dels processos de lectura i escriptura i propostes metodològiques que se'n desprenen.
- e. Desenvolupament posterior de la competència escrita: la programació de l'ensenyament de la lectura i l'escriptura.
- f. La regulació del procés d'aprenentatge.

2.L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua oral

- a. L'aula com a espai comunicatiu: la llengua com a eina que permet comunicar-se i aprendre.
- b. La interacció social i el desenvolupament del llenguatge.
- c. Característiques de la llengua oral i la relació entre l'oral i l'escrit.

3.La literatura infantil i juvenil

- a. Introducció a la literatura infantil i juvenil.
- b. Les diverses manifestacions de la literatura de tradició oral.
- c. Els llibres per a primers autors i per a autors més experimentats.
- d. Coneixement de bibliografia general i específica.

3. Avaluació

S'avaluarà mitjançant treballs i examen sobre els aspectes teòrics i pràctics del programa. Els criteris que es tindran en compte seran:

Coneixement dels continguts treballats

Capacitat d'anàlisi de les propostes, materials i situacions educatives.

Capacitat per integrar la reflexió teòrica en l'elaboració de propostes didàctiques.

Participació en les activitats de grup.

Al llarg del curs s'aniran concretant els treballs que han de servir per avaluar l'estudiant, que consistiran en treballs en petit grup i individuals, presentació d'alguns d'aquests treballs al conjunt de la classe i examen d'algun dels blocs del programa.

4. Fonts d'informació bàsica

Aquesta assignatura funciona amb el recurs del Campus Virtual. En aquest espai els estudiants trobaran

materials (fitxes de lectura, guions de treball, fitxes d'observació i avaluació,...) que els ajudaran a confeccionar els treballs en grup i els treballs individuals.

Bibliografia recomanada

- ARTICLES. n. 40, (novembre 2006): El primer aprenentatge de la lectura i l'escriptura.
- Bigas M.;Correig, M. (eds.) (2000): Didáctica de la lengua en la educación infantil. Madrid. Síntesis.
- Camps, A. (2004): "Projectes de llengua entre la teoria i la pràctica" a Seqüències didàctiques per aprendre a escriure. Barcelona: Graó, Biblioteca d'Articles, 134, p.33-45.
- Cassany, D (2002): "Un procés cognitiu" a Descriure escriure. Barcelona: Empúries, Biblioteca Universal (1a ed. 1987), p. 143-157.
- Colomer, T., Camps, A. (1995): Enseñar a leer, enseñar a comprender. Barcelona, Rosa Sensat/Edicions 62.
- Colomer, Teresa (1995): "El lector en la etapa infantil (0-6 años)" Alacena 21, pp. 17-24
- Colomer, Teresa (1995): "Los libros en la etapa infantil (0-6 años)", Alacena 23, pp. 9-11
- Colomer, Teresa (1998): La formació del lector literari. Barcelona, Barcanova.
- Colomer, Teresa (1999): Introducción a la literatura infantil y juvenil. Madrid, Síntesis.
- Colomer, Teresa (2002): Siete llaves para valorar las historias infantiles. Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- Colomer, Teresa (2005): Andar entre libros. La lectura literaria en la escuela. Fondo de Cultura Económica, Mèxic. Capítol 2
- Fons, M. (1999): Llegir i escriure per viure. Alfabetització inicial i ús real de la llengua escrita a l'aula. Barcelona, Ed. La Galera.
- Goodman, K. (1982): El proceso de lectura: consideraciones a través de las lenguas y del desarrollo, dins Nuevas perspectivas sobre los procesos de lectura y escritura. E. Ferreiro i M. Gómez, coord. México, Siglo XXI,
- Prat, A. (2005): "Llegir: sempre igual, sempre diferent", Perspectiva Escolar 294, abril.
- Ribas, T. (1997): "Evaluar en la clase de lengua: cómo el alumno gestiona su proceso de escritura" a Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura, núm. 11, p. 53-65.
- Ruíz, U. (1997): "El diàlogo y la conversación en la educación primaria". Aula 65, pp. 11-16.
- Ruiz Bikandi, U (ed.)(2000): Didáctica de la segunda lengua en educación infantil i primaria. Madrid. Síntesis
- Solé, I. (2001): Estrategias de lectura. Barcelona, Graó/ICE UAB.
- Touch, J. (1979): Lenguaje, conversación y educación: El uso curricular del habla en la escuela desde los siete años. Buenos Aires, La Pleyade.
- Touch, J. (1987): El lenguaje oral en la escuela. Visor/MEC, Madrid.
- Wells, G. (1988) Aprender a leer y escribir. Barcelona, Cuadernos de Pedagogía y Laia.